

## Verslag perspectiefgesprek begroting 2022 – 28 juni 2021

**Aanwezig:** Martin van der Avoort, Lou Cremers, Anouk Huijs, Emma Timmermans, Will Killaars-Schoolmeesters, Gé Derks, Ilona Franssen-Levels, Bert van den Beucken, Lon Smeets, Rob Ambaum, Patrick Jacobs, Job Nijssen, Michele Urru, Rian Janssen, Bob Vostermans, Bram Jacobs, Marcel Roelofs, Rick Nillesen

**Griffie:** Tessa Pellegrims, Niki Vintcent

---

Burgemeester Vostermans opent de werkvergadering en gemeentesecretaris Rick Nillesen verzorgt een korte presentatie/inleiding, die gericht is op:

- In 2022 toewerken naar meerjarige balans en een realistische en robuuste begroting;
- Minder risico's nemen in de begroting 2022, ten opzichte van 2021;
- Externe financiële ontwikkelingen die op dit moment voor onduidelijkheid zorgen en zowel positief als negatief uit kunnen pakken;
- Mogelijk is het noodzakelijk om te bezuinigen of ambities bij te stellen, reserves in te zetten en/of aan te vullen;
- Er is nog financiële ruimte in de vorm van onbenutte belastingcapaciteit;
- Strikere sturing en kritischer zijn op investeringen en uitgaven is noodzakelijk, denk na over de mogelijkheid tot 'zero based budgetting'.

### Eerste termijn

In de eerste termijn geven de fracties op hoofdlijnen de volgende punten mee aan het college en aan elkaar:

#### CDA:

- Nog meer letten op dekking van structurele lasten door structurele inkomsten;
- Continueren en afmaken waar mee begonnen is, bij nieuwe projecten afvragen wat de inwoner er van merkt en er gelukkiger van wordt ('need to have' in plaats van 'nice to have');
- Stel bij elk project de vraag "Wat als we het niet doen?"
- Moeten de fracties niet het gesprek met elkaar voeren om cofinanciering in te zetten om reserves op te hogen?

#### Samen Verder:

- Het vorig jaar heeft Samen Verder al aangegeven pas op te plaats te maken om zo de uitvoering van de begroting uit te smeren over een langere periode en tegenvallers op te vangen;
- Kijk niet meer naar de reserves, maar richt je op een gezonde structurele exploitatie;
- Samen Verder sluit zich aan bij de opmerking van het CDA inzake cofinanciering;
- We moeten de juiste keuzes maken vanuit het perspectief 'Wat is goed voor de gemeente Beesel'. De begroting moet er voor zorgen dat Beesel een zelfstandige gemeente is en blijft;
- Er moet een lijst zijn van trajecten die kritisch wordt beoordeeld op 'nice to have' en 'need to have', kritisch kijken waar het geld aan wordt uitgegeven;
- Zorg dat je de antwoorden op de vragen en situatie in het sociaal domein hebt voordat je aan het begrotingsproces begint (hoe voorkomen we een herhaling van de huidige problematiek);

- Haal kennis op uit andere gemeenten om tot oplossingen te komen in het sociaal domein;
- Belastingverhoging kan bekeken worden, maar dit biedt geen structurele oplossing bij een verhoging in kleine stappen (vanwege een beperkte verhoging van de opbrengst);
- Ten aanzien van de afvalstoffenheffing: wat krijgen de inwoners terug voor de bijdrage die ze betalen. Hiervoor moet een benchmark worden gedaan om een reëel beeld te krijgen van de tarieven;
- Kern: zoek stabiliteit en evenwicht vooral in de lopende exploitatie.

#### Beeselse Lijst:

- De Beeselse Lijst sluit zich aan bij de voorgaande sprekers en vraagt aandacht voor de 4<sup>e</sup> W-vraag: wat gebeurt er als we het niet doen? En kunnen we inderdaad 'zero based begroten'?
- De belastingdruk mag onderzocht worden, wat kan daar mee? Kan het OZB-tarief omlaag voor huizen met zonnepanelen, omhoog voor huizen zonder volgens het principe 'de vervuiler betaalt'?
- Ondersteunt het K80 initiatief en roept het college op om – bijvoorbeeld ten aanzien van cultuur – kennis en ambtelijke inzet te delen (bijvoorbeeld gedeelde inzet binnen de K80). Dit kan ook een boost zijn voor de toeristische sector in Beesel;
- Kan een kleine gemeente meer ruimte krijgen om zelf extra geld te genereren, in de vorm van 'ondernemerschap'? Via de K80 een lobby starten richting Den Haag om dit mogelijk te maken;
- Cofinanciering meer inzetten, denk aan trajecten als School Beesel en KLC-gelden.

#### VLP:

- Hoort veel onzekerheden in de presentatie en daarmee de uitgangspositie voor de begroting 2022 en verder;
- Kan 2022 een 'pas op de plaats' jaar worden? We moeten geen paniekvoetbal gaan spelen. Er zijn veel onduidelijkheden en onzekerheden. In alle rust de zaken op een rij zetten zonder gekke dingen te doen kan stabiliteit brengen.
- Ten aanzien van de mogelijkheid om cofinanciering toe te passen en subsidies binnen te halen wijst de VLP naar de motie van maart 2021 om structureel naar deze mogelijkheden te kijken, dit op te nemen in raadsvoorstellen en spreekt uit dat men blij is dat de andere fracties dit nu onderschrijven.

#### College:

De aanwezige wethouders reageren één voor één op de inbreng van de raadsfracties in eerste termijn:

- Wethouders Roelofs:
  - Vond de laatste opmerking van de VLP (2022 als 'rustjaar') een verrassende. Dit is op zich een gedachte die we kunnen overwegen, maar is dit wijsheid? De raad moet zich daar over uit spreken;
  - Mocht het lukken om vanuit andere middelen (cofinanciering en andere soorten middelen) extra inkomsten te genereren, kan dit helpen bij het realiseren van (nieuwe) ambities en de duurzaamheidsopgave;
  - Uiteraard willen we graag een zelfstandige gemeente blijven en de eigen broek op houden;
  - De mogelijkheid voor OZB-verlaging voor huizen met zonnepanelen is nog in onderzoek, komt terug naar de raad;
  - Delen van ambtelijke inzet en leren van elkaar moet niet ten koste gaan van de eigen identiteit van de organisatie: Beesel is op sommige beleidsterreinen kwetsbaar. Bepaalde

thema's wegzetten/doorschuiven naar andere gemeenten betekent nogal wat. De inwoners/ondernemers willen juist met de lokale ambtenaren in gesprek, uitbesteden is niet efficiënt en wordt afgeraden.

- Wethouder Jacobs:

- De belangrijkste boodschap uit de gemaakte opmerkingen is dat de raad veel waarde hecht aan samenhang en integrale afwegingen;
- We moeten aandacht geven aan het verbeteren en optimaliseren van de gemeentelijke planning- en controlcyclus,
- Behouden van zelfstandigheid is regelmatig gezegd en ook voor het college het uitgangspunt;
- Zoek de optimale schaal om het werk uit te voeren, zonder dat de inwoner daar last van heeft of krijgt, gemeenten zijn de verbindingsofficier;
- In het sociaal domein is het noodzakelijk om ook samen te werken met het zorgkantoor als de logische partner.

- Burgemeester Vostermans:

- Onderschrijft de oproep om af te ronden waar de raad mee begonnen is en de balans op te maken waar we na 4 jaar staan;
- De raad zal wel zelf het gesprek moeten voeren over hetgeen 'need' en 'nice' is. De suggestie om een keuzelijst te maken wordt als positief gezien, maar dan moet deze lijst wel tot stand komen met hulp van de raad. Ook ten aanzien van de nieuwe bestuursperiode, op zoek naar politiek draagvlak. Ook ten aanzien van de vraag 'wat als we het niet doen'. Laten we deze discussie dan wel echt voeren, om met keuzes te maken;
- De suggestie van cofinanciering om reserves aan te vullen is vanuit financieel oogpunt interessant. Het dwingt om projecten niet te groot te maken. Aan de andere kant: als je kijkt naar projecten waar cofinanciering voor beschikbaar is, dan wordt deze toegekend specifiek voor het betreffende project. Het is niet zomaar mogelijk om dat geld ergens anders aan te besteden. Het is relevant om de mogelijkheden goed uit te zoeken. Dit heeft per definitie effect op de projecten die Beesel gaat uitvoeren. Kiezen we – als het kan – bij de uitvoering van een project voor een eindcijfer 7 of een 9? Dit is wel nog een vraagteken.
- We moeten af van de methodiek om reserves te gebruiken om structurele lasten te dekken. Daar hebben we momenteel echt last van, de lasten en baten zijn nog niet goed in balans. Een voor- of nadeel uit het Gemeentefonds moet de kers op de taart kunnen zijn, maar niet structureel doorwerken. De opvolgers van de zittende raad moeten we niet opzadelen met een structureel probleem. Kijk wat je exploitatie kan dragen en maak op basis daarvan realistische keuzes.
- Voor Beesel is de bandbreedte van de ontwikkeling van het Gemeentefonds nog wel een risico, want op dit moment geen zekerheid. De herijking van de rijksbijdrage kan heel positief uitpakken, maar ook negatief.
- De burgemeester hoort wel de ruimte om eventuele belastingverhoging te verkennen. Ilona Franssen vraagt zich af hoe dit zich verhoudt tot de opmerking van de burgemeester bij omroep P&M dat de belastingen niet worden verhoogd? De burgemeester geeft aan dat dit was bedoeld in relatie tot het herstelplan, niet structureel;
- K80: het college kijkt via de K80 naar samenwerking en mogelijkheden die positief zijn voor de Beeselse begroting, inclusief de mogelijkheid om te lobbyen voor meer ruimte voor ondernemerschap en het genereren van extra middelen. Het Rijk geeft hierin nu al veel ruimte.
- De burgemeester vindt het een Interessante suggestie van de VLP om geen paniekvoetbal te spelen en 'pas op de plaats' te maken. Dit vraagt wel nadere duiding van een beleidsarm 2022. Wat doen we dan tijdelijk niet? Wellicht kun je hierover iets opnemen in het nieuwe coalitie-/bestuursakkoord. Dit betekent echter ook dat er voor het nieuwe bestuur weinig ruimte is.

## **Tweede termijn**

In de tweede termijn is door de fracties het volgende ingebracht:

### **CDA:**

- Pas op de plaats, ja, maar blijf ook niet helemaal stil staan. Al lijkt dat ook niet de bedoeling van de VLP te zijn. Ben wel kritisch op wat je gaat doen, maak ook ten opzichte van nieuwe plannen goede keuzes;
- Maak goede keuzes als het op samenwerking aan komt;
- Het CDA roept op om belastingverhoging pas te overwegen als de begroting niet sluitend is én het gesprek over 'need' of 'nice' is gevoerd. Verhoging is pas het laatste middel, en dan alleen een ozb-verhoging (die we goed kunnen onderbouwen) omdat het moet, niet omdat het mag;
- Het college kan op deze keuzes alvast voorsorteren en een voorstel doen aan de raad;
- Cofinanciering is niet bedoeld om een algemene pot aan te leggen van het budget. Zorg dat de begroting zo robuust is, dat bij het niet doorgaan van cofinanciering een project wél door kan gaan, en als er cofinanciering mogelijk is, een deel van het geraamde lokale budget 'over blijft' en aan de weerstandscapaciteit kan worden toegevoegd.
- Het CDA is voor het toepassen van ondernemerschap waar mogelijk en binnen de wettelijke ruimte. Van de variant van de Beeselse Lijst (de suggestie om toe werken naar een eenmalig negatief saldo, zie verderop) is het CDA geen voorstander, men werkt liever toe naar een klein positief saldo. Niet alle reserves gebruiken en de nieuwe raad met een tekort opzadelen.

### **Samen Verder:**

- Ten aanzien van de cofinanciering sluit Samen Verder aan bij het CDA. Dit betekent wel dat er expliciet keuzes gemaakt moeten worden over wat je wel doet en wat je zeker niet doet;
- Het voorstel om 'pas op de plaats' te maken: je moet er als politiek altijd klaar voor zijn om soms lastige keuzes te maken. Deze optie moet worden gezien los van het feit dat er volgend jaar verkiezingen zijn;
- Ten aanzien van de belastingdruk: niet 'de belasting verhogen omdat het kan', daar moet wel een expliciete reden voor zijn;
- De begroting moet sluitend zijn, er is geen ruimte voor een (klein) negatief saldo. Zorg voor structureel dekkende exploitatie en ga daar mee door.

### **Beeselse Lijst:**

- Ten aanzien van het delen van personeel: kan er één medewerker worden aangenomen die actief is voor meerdere gemeenten? Dus niet een medewerker die slechts op één locatie aanwezig is?
- Kunnen bepaalde plannen worden afgeslankt/versoerd om op die manier een 'pas op de plaats' te maken? Stel de vraag of hetgeen gewenst is wel haalbaar is, en wellicht in een soberder of afgeslankte vorm mogelijk is. Kun je investeringen uitsmeren en eventueel later doen of in een andere vorm?
- Volledige stilstand wordt door de Beeselse Lijst gezien als minder sterk, blijf aan het werk. Je moet wel altijd keuzes maken.
- Moet er een sluitende begroting worden voorgelegd? Of mag er een (niet structureel) klein negatief saldo zijn? Wel realistisch begroten. Hierin zit een stukje ondernemerschap. Vandaag investeren, morgen de opbrengsten genereren. De raad kan nu plannen maken, waar de nieuwe coalitie mee door kan. Met een goed onderbouwd plan is niks mis. De burgemeester reageert dat het technisch mogelijk is één jaar negatief te begroten, maar het college is hier in het licht van het toewerken naar een robuuste begroting geen voorstander van. De praktijk is

nu weerbarstig, waardoor de huidige begroting een minder realistisch beeld gaf dan vooraf bedacht;

- Zaken als het sociaal domein moeten uiteraard robuust en sluitend worden begroot.

#### VLP:

- Vraagt zich af: stelt de Beeselse Lijst de expliciete vraag om naar een negatief saldo toe te werken?
- Stel jezelf als raad de vraag: hoe ga je om met je geld en zou je zo ook met je eigen centen om gaan?
- De suggestie om 'pas op de plaats' te maken is zeker niet negatief bedoeld. Gezien de onzekerheden is het wel slim en handig om 'op de handen te gaan zitten'. Niet stil gaan staan, want stilstand is achteruitgang. Stabiliteit krijg je door rustig te blijven en niet alleen maar uit te gaan van een negatief scenario. Het bedrijf moet doorgaan.
- Doe het goed, of doe het niet. Ga geen half werk doen. Als zaken kunnen wachten, laat ze dan wachten. Doe geen dingen waar je later spijt van krijgt.

#### College (Burgemeester Vostermans):

- Het is nog onduidelijk wat de raad wil met investeringen en exploitaties. Het is zoeken naar 'hoe het college de input kan gebruiken in de aanloop naar de begroting'. Wellicht is er een vervolg nodig om échte keuzes met elkaar te maken in de aanloop naar de begroting. Het is nog een zoektocht met elkaar om de noodzakelijke keuzes te maken.

#### Afsluitend:

- De heer van de Beucken spreekt uit dat hij dit een positief perspectiefgesprek vond;
- De Beeselse Lijst geeft aan dat men haar inbreng ook nog schriftelijk wil delen met het college, zodat het college deze inbreng kan gebruiken om keuzes te maken.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Beesel in de openbare vergadering van 12 juli 2021.

Niki Vintcent  
griffier

Bob Vostermans  
voorzitter